

**A Magyar Köztársaság nevében !**

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2009. évi február hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A különösen nagy kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Zala Megyei Bíróság 2007. évi szeptember hó 24. napján kihirdetett B.8/2006/88. számú **ítéletét megváltoztatja**, a különösen nagy kárt okozó csalás büntettét 1 rb. a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./ és /7/ bekezdés b./pont szerinti csalás büntettének, 4 rb. jelentős kárt okozó csalás büntettét 4 rb. a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./ és a /6/ bekezdés b./ pontja szerinti csalás büntettének, a folytatólagosan elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntettét 1 rb. a Btk.12.§./2/ bekezdés, a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./pont, a /6/ bekezdés b./ pontja szerinti csalás büntettének, a csalás büntettét 1 rb. a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./ és /5/ bekezdés b./ pontja szerinti csalás büntettének minősíti.

Ezért és a terhére megállapított bűncselekményekért az első fokon alkalmazott fő- és mellékbüntetést tekinti kiszabottnak.

A **sértett 3.** magánfél részére fizetendő kártérítés összege 13.285.125.- Ft.

A **sértett 3.** és **sértett 4.** magánfelek ezt meghaladó polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A bíróság beszámítja vádlott által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

**I n d o k o l á s :**

A Zala Megyei Bíróság a B.8/2006/88. szám alatti ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki különösen nagy kárt okozó csalás büntettében, 4 rb jelentős kárt okozó csalás büntettében,

folytatólagosan elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetében, csalás büntetében, hitelezési csalás büntetében, folytatólagosan elkövetett hitelezési csalás büntetében és 4 rb magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért - halmazati büntetésül - 6 év börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg **sértett 1** és **sértett 2** magánfelek részére 46.160.000 Ft-ot, a **sértett 3.** magánfél részére 15.036.269 Ft-ot, a **sértett 4.** magánfél részére 13.217.645 Ft-ot, valamint ezen összeg után 2005. április 21. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatot. A **sértett 5.** magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította és kötelezte a vádlottat eljárási illeték, valamint részben a bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó összegről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az ítélet ellen vádlott és védője részben felmentésért, részben enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő a fellebbezést írásban és a másodfokú nyilvános ülésen módosított formában tartotta fenn, elsősorban a Be. 375.§ (1) bekezdése alapján relatív eljárási hiba miatt az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Az eljárási hibát abban látta, hogy az első fokú eljárásban sérült a vádlott védelemhez való joga, mivel az első fokú bíróság a vádlott kirendelt védőjét nem mentette fel a kirendelés alól s nem rendelt ki helyette más megye területén működő ügyvédet. Mindemellett utalt arra, hogy a kirendelt védő tevékenységében nem érhető tetten olyan eljárás, amely azt igazolná, hogy a kirendelt védő a védői hivatásának nem tett volna maradéktalanul eleget. Másodlagos kérelmében a védő a részbeni felmentésre vonatkozó fellebbezést nem tartotta fenn, a 4. tényállási pont kivételével a tényállást megalapozottnak ítélte maga is. A 6. és 7. pontban azt csak annyival kérte kiegészíteni, hogy vádlott 1-1 millió Ft-ot megfizetett a sértettek részére, így az okozott kár ennyiben megtérült. A tényállás 4. pontját érintően az okozott kár nagyságát vitatta, álláspontja szerint e vonatkozásban a tényállás megalapozatlan, mivel a megyei bíróság tényről tényre helytelen következtetéssel jutott arra a megállapításra, hogy vádlott az ott írt magatartásával **sértett 1** és **sértett 2** sértetteknek 52 millió Ft-ot meghaladó összegű kárt okozott. Álláspontja szerint a **Bank Rt.** által a **Kft.** javára folyósított 215.000 euróból a 25.850 eurónak megfelelő 6-7 millió Ft közötti összegre nézve károkozás nem állapítható meg a sértettek vonatkozásában, ezt az összeget a hitelt folyósító bank közvetlenül utalta a **Bank2** G-i fiókjába **sértett 2** kedvezményezett megjelöléssel, így ennyiben a sértettek vagyonában értékcsökkenés nem következett be. Hivatkozott emellett arra is, hogy a tárgyaláson a sértettek részéről elhangzott, miszerint a **Bank Rt.** lehetőségként felajánlotta, hogy 40 millió Ft ellenében a sértettek magukhoz válthatják az ingatlant. Ez az összeg is a védelmi érveléshez igazodik, ugyanúgy, mint a sértetteknek megítélt polgári jogi igény összege is. Ennyiben a megyei bíróság sem volt következetes, hisz az általa megállapított kárérték nem igazodik a magánfelek részére megítélt kártérítés összegéhez. Mindezek alapján az ítéleti tényállás 4. pontját a védő annyival kívánta módosítani, hogy az okozott kár összege kb. 45 millió Ft, valamint kérte kiegészíteni a 25.850 eurónak megfelelő forintösszeggel. Az így módosított tényállás alapján a cselekményt a Btk. 318.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés a/ pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó csalás büntettként kérte minősíteni. Nem értett egyet a fellebbviteli főügyészség indítványával, mely a vagyon

elleni bűncselekmények vonatkozásában az üzletszerűség, mint minősítő körülmény megállapítására és ezáltal azok súlyosabb minősítésére vonatkozott. Álláspontja szerint ugyanis a vádlott bankokat érintő bűncselekményei szinte azonos időre esnek, nem rendszeres egymást követő és nem rendszeres haszonszerzésre törekvő magatartás állapítható meg a vádlott részéről, így az üzletszerűség, mint minősítő körülmény cselekményei vonatkozásában törvényi kritériumok hiányában nem áll meg. Mindezek alapján - a legsúlyosabb cselekmény enyhébb minősülése, a kár részbeni megtérülése miatt - a büntetés lényeges enyhítését kérte, utalva arra is, hogy bár a vádlott vagyoni elleni bűncselekmények miatt nem először került összetűzésbe a törvénnyel, az első fokon kiszabott büntetés ezzel együtt is eltűzlött.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen a vádlott terhére rótt családi cselekmények eltérő, az üzletszerűség, mint minősítő körülmény folytán egyel súlyosabb minősítésére tett indítványt. Álláspontja szerint ugyanis a tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott a cselekményeket rövid idő alatt sorozatjelleggel követte el, melyek révén rendszeres haszonszerzésre törekedett. A tényállás 2. pontjában írt cselekmény kapcsán álláspontja szerint nem egy, hanem három rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége valósult meg, hiszen a vádlott három évre nézve nyújtotta be ez alkalommal hamis éves beszámolókat. E minősítésbeli hibákon túl utalt arra is, hogy a hitelezési csalásos bűncselekményekre nézve az első fokú bíróság adós maradt a jogi indokolást illetően. Ennyiben kérte tehát az első fokú ítélet indokolását kiegészíteni, egyebekben az ítélet helybenhagyására tett indítványt a tényállás kisebb fokú kiegészítése mellett. A védelem hatályon kívül helyezésre irányuló elsődleges kérelmét nem találta alaposnak, hivatkozva arra, hogy nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely azt indokolná.

A másodfokú nyilvános ülésen jelen lévő vádlott valamennyi terhére rótt bűncselekményben elismerte bűnösségét és megbánásának adott hangot, egyebekben csatlakozott védőjéhez.

A fellebbezésekre tekintettel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírálta a Be. 348.§ /1/ bekezdésének megfelelően.

Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság eljárása során sem abszolút, sem relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási hibát nem vétett. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a vádlott az eljárás során más megyei területén bejegyzett ügyvéd kirendelését kérte a bíróságtól, melynek védője nem látta akadályát, ugyanakkor a maga részéről tényleges elfogultságra, vagy olyan körülményre, amely miatt védői teendőit nem tudná az előírásnak megfelelően ellátni nem hivatkozott, s ilyen magatartás, mint ahogy arra maga a védelem is utalt, az eljárásában sem érhető nyomon. A vádlott védelemhez fűződő joga tehát semmilyen formában nem sérült, az első fokú bíróság védő személyét érintő eljárása az ítélet hatályon kívül helyezését nem teszi szükségessé.

A megyei bíróság az ügyben részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítást folytatott le, beszerezte azokat a szükséges bizonyítékokat, amelyek a tényállás megalapozott megállapításához szükségesek voltak. Valamennyi tényállási pont kapcsán számos okirati bizonyíték állt rendelkezésre, amelyek akár önmagukban is megnyugtatóan bizonyították az

adott történéseket. Arra nézve pedig, hogy ezen tényekből, adatokból a büntetőjogi felelősségét illetően a vádlott tagadásával szemben miért jutott az adott következtetésre, az első fokú bíróság megfelelően számot adott ítéletében. Bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenysége okszerű, logikus, a tényállás minden tekintetben a beszerzett bizonyítékokon nyugszik, ezáltal lényegét tekintve megalapozott.

A fellebbviteli főügyészség és a védelem indítványának megfelelően az iratok tartalma alapján csupán az alábbiakkal kell kiegészíteni a Be. 352.§ /1/ bekezdés a/ pontja szerint:

A tényállás 8. pontjában a gépkocsi rendszáma ...

A tényállás 4. pontjában a 215.000 euró hozzávetőleg az elkövetés idején 52.610.500 Ft-nak, míg a **sértett 2** bankszámlájára átutalt 25.850 euró 6.325.495 Ft-nak felelt meg.

A tényállás 6., 7. pontjában írt cselekmény kapcsán a vádlott a sértetteknek utólag 1-1 millió Ft összeg erejéig a kárt részben megtérítette.

Ezzel a kiegészítéssel a megyei bíróság ítélete teljes mértékig megalapozottá vált, így alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának is.

A védelem további indítványának megfelelően a tényállás 4. pontjában az elkövetési érték korrekciójára az ítélet tábla nem látott alapot. A megtévesztett sértettek a vádlott 215.000 euró, hozzávetőleg 52.610.500 Ft összegű hitelfelvételéhez ajánlották fel fedezetül az ingatlanukat, amelyen a **Bank Rt.** javára bejegyzett jelzálogjog 55.616.950 Ft és járulékainak fedezetére szolgál. A kialakult bírói gyakorlat csalási bűncselekmény esetén legfeljebb a kár részbeni megtérüléseként értékeli, ha a bűncselekménnyel összefüggésben a sértet is valamilyen módon gazdagodott. A csalással okozott kár a hitel teljes összege, illetve az ennek biztosítására szolgáló jelzálog kötelezettségből adódó fedezeti összeg, hiszen megtévesztő magatartás híján a sértettek az adott jogügyletet nem vállalták, nem nyújtanak saját ingatlanjukra nézve zálogjogot a vádlottnak. Ilyen szempontból nincs jelentősége annak sem, hogy a vádlotti és sértetti bank között az utalás közvetlen volt a 25.850 eurót illetően annál is inkább, mert a hitelszerződés értelmében a vádlott csak úgy juthatott a fennmaradó összeghez, ha a h-i ingatlan tehermentesítése előzőleg megtörténik. A büntetőjogi értelemben vett kár összegét illetően annak sincs jelentősége, hogy a bank a hitelösszeg meg nem fizetését követően milyen módon, milyen esetleges kompromisszumok árán próbál meg a pénzéhez jutni. Jelen esetben a sértett 1 és sértett 2 részére megítélt polgárjogi igény összege sem bírhat jelentőséggel az okozott kár nagyságára nézve, a sértettek képviselője az adott összegre tartott igényt, ami nem feltétlenül kell, hogy egyezzen a minősítést megalapozó kár nagyságával. Az okozott kárt illetően tehát a tényállás 4. pontja is megalapozott.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést a megyei bíróság a vádlott bűnösségére valamennyi bűncselekmény kapcsán. A csalási cselekmények kivételével helyes a bűncselekmények megnevezése, jogi minősítése és rendbelisége is.

Ez utóbbira nézve az ítélet tábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség indítványát. A tényállás 2. pontja szerint a vádlott a S. Megyei Cégbíróságon azt a valótlan bejelentést tette, hogy 2001., 2002. és 2003. évekre nézve a cége önellenőrzést tartott, melynek eredményeként mind a három évre vonatkozóan szükségessé vált a korábbi években leadott éves beszámolók helyett újak elkészítése. Ezt a három beszámolót a vádlott egy napon, egyazon önrevízió eredményeként helyezte letétbe a cégbíróságon, így egyszeri felhasználásról lévén szó, a cselekmény 1 rendbeliként minősül.

A csalási cselekmények esetében a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően a tényállásból levonhatóan, az ott írt egymást követő, egymásból adódó cselekmények mozgatórugója a vádlott részéről egyértelműen a jogtalan haszonszerzés volt, mindenképpen nagyobb összegű pénzhez akart jutni, akár banki hitelből, akár magánszemélyek révén, ezért a Btk. 137.§ 9.pontjában írt üzletszerűség, mint minősítő körülmény ezen cselekmények vonatkozásában megállapítható. Az ügyészség a hitelezési csalásnak minősülő bűncselekmények kapcsán azt az álláspontot foglalta el, hogy a banki kölcsönök folyósításához a pénzügyi intézet minden esetben olyan biztosítási intézkedéseket kívánt meg feltételül, amely mellett a vádlottnak nem kellett azzal számolnia, hogy a bankot kár éri, s ezzel nem is számolt, a hitelek igénylése során hamis okiratok szolgáltatásában kimerülő megtévesztő magatartása ennek megfelelően „csak” a hitelezési csalás törvényi tényállását meríti ki a megyei bíróság által megállapított formában, mely bűncselekmény a vele azonos tartalmi elemeket megkívánó magánokirat-hamisításhoz képest speciális törvényi tényállás, s mint ilyen csak látszólagos halmazatot képez az előbbivel.

A fentiekben írt okból a csalási cselekmények vonatkozásában azonban az ítélet tábla a Be. 372.§-a alapján a megyei bíróság ítéletét megváltoztatta, a különösen nagy kárt okozó csalás büntetettét 1 rb. a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./ és /7/ bekezdés b./pont szerinti különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntetettének, 4 rb. jelentős kárt okozó csalás büntetettét 4 rb. a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./ és a /6/ bekezdés b./ pontja szerinti jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntetettének, a folytatólagosan elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetettét 1 rb. a Btk.12.§./2/ bekezdés, a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./pont, a /6/ bekezdés b./ pontja szerinti folytatólagosan, jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntetettének, a csalás büntetettét 1 rb. a Btk.318.§./1/-/2/ bekezdés c./ és /5/ bekezdés b./ pontja szerinti nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntetettének minősítette.

Az eltérő minősítésre figyelemmel a másodfokú eljárásban új büntetés kiszabása vált indokolttá. Ennek során az első fokú bíróság által kimerítően feltárt enyhítő és súlyosító körülményeket vette alapul a másodfokú bíróság is. A vádlott viszonylag rövid időn belül igen kitartó módon, összegezve igen komoly kárt okozott a sértetteknek, cselekményének tárgyi súlya az adott kategórián belül is jelentősnek mondható. A többszörös halmazatban lévő legsúlyosabb bűncselekményére a törvény 5-10 évig terjedő szabadságvesztés kiszabását írja elő. Ehhez képest az első fokú bíróság által kiszabott halmazati büntetés alig haladja meg a büntetési tétel alsó határát, így annál enyhébb büntetés kiszabására a másodfokú bíróság sem látott törvényes lehetőséget, a mellékbüntetéssel együtt azt tekintette

kiszabottnak a súlyosabban minősülő cselekmények mellett is, amely ez esetben így inkább méltányosnak nevezhető.

Észlelte az ítélőtábla, hogy a polgárjogi igények megítélése kapcsán az első fokú bíróság a **sértett 3.** magánfél részére az általa kért, ám ítéleti bizonyossággal le nem igazolt összegű kártérítést ítelt meg. Ezért a kártérítési összeget az ítéleti tényállásban megállapított kár összegére mérsékelte, az azon túlmutató igényével a magánfelet a Be. 335.§ /1/ bekezdése alapján egyéb törvényes útra utasította, mint ahogy tette ezt a **sértett 4.** magánfél esetében is figyelemmel arra, hogy a bejelentett polgárjogi igény itt is meghaladta az első fokú bíróság által megítélt összeget.

A megyei bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat az ítélőtábla a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A Btk. 99.§-a alapján a szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

Győr, 2009. február hó 24.

Dr.Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.  
a tanács tagja, előadó

Dr. Csák Csilla sk.  
a tanács tagja

### **Záradék:**

Ezzel az ítélettel a Zala Megyei Bíróság 2007. szeptember 24. napján kelt B.8/2006/88. szám alatti ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2009. február hó 24.

.Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:      kiadó: